

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Вченої Ради ФПДО

Декан ФПДО доц. Січкоріз О.Є.

«__» _____ 2021 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

З дисципліни **ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНИЙ ЦИКЛ / СТАЖУВАННЯ**

Зі спеціальності **“ЕНДОКРИНОЛОГІЯ”**

(Розроблена на підставі уніфікованої навчальної програми передатестаційного циклу зі спеціальності 14.01.14 “Ендокринологія”, розробленої за наказом МОЗ України від 07.05.07. № 226 «Про розробку матеріалів передатестаційних циклів та циклів спеціалізації»)

Лекції – 26 год., практичні заняття – 40 год., семінарські заняття – 32 год, самостійні заняття – 36 год. Разом 134 год. Додаткові програми – 22 год. **Всього- 156 год. Кредитів – 5,2**

Матеріали обговорені та схвалені на засіданні кафедри
«__» _____ 2021 р. Протокол № 8

Завідувач кафедри
проф. Урбанович А.М.

ЗАТВЕРДЖЕНО

На методичній комісії факультету
післядипломної освіти

«__» _____ 2021 р. Протокол № 1

Голова МК ФПДО
доц. Січкоріз О.Є.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою передатестаційного циклу підготовки лікарів-ендокринологів є визначення наявного рівня знань та умінь, їх поглиблення та вдосконалення професійних навичок, необхідних для надання висококваліфікованої допомоги, відповідно до вимог кваліфікаційних характеристик другої, першої та вищої категорії лікаря-ендокринолога. Зміст програми охоплює весь обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навиків, необхідних лікарю-ендокринологу для самостійної роботи з надання кваліфікованої допомоги хворим.

Для виконання даної програми в процесі навчання передбачено такі види занять: лекції, практичні заняття, різні види семінарів. Під час навчання лікарі у відповідності з навчальним планом підвищують рівень теоретичної підготовки та оволодіння практичними навиками. Теоретична підготовка передбачає обов'язкове відвідування лекцій, активну участь у семінарських заняттях, наукових і клінічних конференціях кафедри ендокринології та Львівського обласного клінічного ендокринологічного центру. На практичних заняттях лікарі під керівництвом викладача вдосконалюють практичні навики з ендокринології та суміжних дисциплін. Окрім цього, частина годин виділена на самостійне освоєння матеріалу.

Для виявлення рівня знань і навиків курсантів передбачені базовий та заключний контроль із застосуванням комп'ютерних тестів. У разі успішної здачі іспиту лікарям видають свідоцтво встановленого зразка з рекомендацією про присвоєння відповідної кваліфікаційної категорії зі спеціальності «Ендокринологія».

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

1. Мета навчання: підготовка лікаря-ендокринолога до атестації на кваліфікаційну категорію та визначення його знань та умінь відповідно до кваліфікаційних вимог.

2. Тривалість навчання: 1 місяць.

3. Контингент слухачів: лікарі-ендокринологи.

Код	Назва курсу	Кількість годин				
		лекції	практ.	семін.	Самост .роб	Разом
1	Основна частина	26	40	30	36	
	Іспит: - практичні навички			2		
	Разом	26	40	32	36	134
2	Додаткові програми:					
	Базовий комп'ютерний контроль		3			6
	Заключний комп'ютерний контроль		3			
	Організація екстреної медичної допомоги населенню у надзвичайних ситуаціях	4		4		8
	Проблеми вірусних гепатитів. СНІД	4		4		8
	Разом	8	6	8		22
3	Всього					156

ОСНОВНА ЧАСТИНА

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Хвороба Іценка-Кушинга. Етіологія, патогенез, клініка, диференціальний діагноз. Принципи лікування.	2
2.	Акромегалія і гігантизм. Етіологія, патогенез, клінічна картина, принципи діагностики та лікування	2
3.	Гіперпролактинемічний с-м. Етіологія, патогенез, клініка, ендокринні порушення, диференціальна діагностика, лікування.	2
4.	Хронічна недостатність кори надниркових залоз. Клініка і діагностика, лікування. Гостра надниркова недостатність.	2
5.	Гіперкортицизм. Етіологічна класифікація, патогенез, клінічна картина, діагностика, диференціальна діагностика, підходи до лікування.	2
6.	Цукровий діабет: класифікація, епідеміологія, патофізіологія, клінічна картина і діагностика.	2
7.	Сучасні підходи і протоколи лікування цукрового діабету 1 та 2 типів.	2
8.	Хронічні ускладнення цукрового діабету. Патогенез, клініка, діагностика, принципи лікування і профілактики.	2
9.	Ендемічний зоб і йододефіцитні захворювання. Епідеміологія, патогенез, клініка, лікування і профілактика. Спорадичний зоб.	2
10.	Синдром тиреотоксикозу: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.	2
11.	Синдром гіпотиреозу: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.	2
12.	Захворювання прищитоподібних залоз: класифікація, етіологія, патогенез, клінічні форми, діагностика, лікування.	2
13.	Ендокринні аспекти патології статевих залоз у дорослих. Класифікація, методи діагностики, можливості корекції.	2
	Всього	26

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	К-сть годин
3.	Акромегалія та гігантизм. Особливості клініки, диференціальна діагностика, лікування.	2
2.	Синдром гіперпролактинемії. Клінічна картина, методи діагностики та лікування.	2
38	Диференціальна діагностика та лікувальна тактика при синдромі гіперкортицизму.	2
49	Диференціальна діагностика та лікувальна тактика при	2

	хронічному гіпокортицизмі.	
52	Особливості клінічного перебігу, діагностики та лікування захворювань надниркових залоз під час вагітності.	2
63	Особливості клініки, діагностики та лікування цукрового діабету 1 типу.	2
74	Особливості клініки, діагностики та лікування цукрового діабету 2 типу.	2
85	Інсулінотерапія: показання, класифікація препаратів інсуліну, схеми терапії. Правила розрахунку та корекції доз.	2
96	Пероральні цукрознижувальні препарати: клініко-фармакологічна характеристика, можливості комбінації.	2
107	Цукровий діабет і вагітність: особливості перебігу, тактика спостереження та лікування.	2
118	Діабетична ретинопатія: патогенез, класифікація, клініка, лікування і профілактика.	2
119	Діабетична нефропатія: патогенез, стадії, клініка, лікування і профілактика.	2
120	Діабетична нейропатія: патогенез, класифікація, клініка, диференціальна діагностика, лікування і профілактика.	2
124	Синдром діабетичної ступні. Класифікація, клініка, діагностика, лікування.	2
123	Діагностичний алгоритм при збільшеній щитовидній залозі.	2
126	Диференційна діагностика при синдромі гіпертиреозу.	2
127	Диференційна діагностика при синдромі гіпотиреозу.	2
138	Захворювання щитовидної залози і вагітність: особливості перебігу, діагностики, лікування.	2
139	Злоякісні новоутворення щитоподібної залози. Клініка, принципи діагностики, лікування та моніторингу.	2
200	Диференціальна діагностика при порушеннях функції прищитоподібних залоз.	2
	Всього:	40

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Класифікація гормонів, механізми дії, регуляція синтезу та секреції.	2
2.	Пухлини гіпофізу: сучасна класифікація, загальні підходи до діагностики та лікування.	2
3.	Нецукровий діабет: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.	2
4.	Гіпопітуїтаризм. Етіологія, патогенез, клініка, диференціально-діагностичні та терапевтичні аспекти.	2

5.	Первинний гіперкортицизм. Етіологія, патогенез класифікація, клініка, диференціальна діагностика, підходи до лікування.	2
6.	Вроджена дисфункція кори надниркових залоз. Етіопатогенез, клінічна картина, діагностика, лікування.	2
7.	Пухлини надниркових залоз. Класифікація, етіологія, патогенез, клініко-діагностичні критерії, особливості лікування.	2
8.	Діабетична кетоацидотична кома: патогенез, діагностика, диференціальна діагностика, тактика лікування і профілактики.	2
9.	Гіперосмолярна та лактацидемічна коми: патогенез, клініка, диференціальна діагностика, профілактика і лікування	2
10.	Гіпоглікемічні стани: патогенез, клініка, диференціальна діагностика, тактика лікування і профілактики. Ендокринні пухлини підшлункової залози.	2
11.	Цукровий діабет та серцево-судинні захворювання. Особливості лікування.	2
12.	Система самоконтролю при цукровому діабеті: методики навчання пацієнтів.	2
13.	Вузловий та багатовузловий зоб. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування.	2
14.	Невідкладні стани, зумовлені захворюваннями щитовидної та прищитовидних залоз.	2
15.	Ожиріння: етіологія, патогенез, класифікація. Методи діагностики, можливості корекції	2
	Всього:	30

ТЕМИ САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історія розвитку ендокринології в Україні.	2
2.	Загальна характеристика гормонів та механізмів їх дії.	2
3.	Соматотропна недостатність. Класифікація, принципи діагностики та лікування	
4.	Гіпоталамічний синдром пубертатного періоду. Патогенез, клініка, діагностика, лікування і профілактика.	2
5.	Нервова анорексія. Клініка, диференціальна діагностика. Ендокринні порушення при нервовій анорексії.	2
6.	Синдром “порожнього” турецького сідла. Особливості клініки, діагноз, диференціальний діагноз, лікування, прогноз.	2
7.	Синдром неадекватної продукції вазопресину, диференціальна діагностика.	2
8.	Сучасні принципи і методи йодної профілактики.	2
9.	Диференційна діагностика і методи лікування тиреоїдитів.	2

10.	Диференційна діагностика різних форм затримки статевого розвитку.	2
11.	Особливості лікувальної тактики при артеріальній гіпертензії ендокринного генезу.	2
12.	Гірутизм і вірилізм: класифікація, етіологія, клінічні форми, диференціальний діагноз, особливості лікування.	2
13.	Клінічні особливості клімактеричного синдрому, диференційна діагностика, принципи замісної гормонотерапії.	2
14.	Хромосомні порушення розвитку статевих залоз: с-м Шерешевського-Тернера, с-м Клайнфельтера тощо.	2
15.	Синдром полікістозних яєчників. Патофізіологія, методи діагностики, можливості корекції.	2
16.	Гінекомастія: класифікація, диференційна діагностика, підходи до лікування. Особливості ендокринних порушень у дорослих.	2
17.	Множинні ендокринні неоплазії: класифікація, клініко-діагностичні критерії, підходи до лікування.	2
18.	Сучасні тенденції хірургічного лікування ендокринних захворювань.	2
	Всього:	36

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аметов А.С. Избранные лекции по эндокринологии. – М.: МИА, 2009. – 496 с.
2. Гарднер Д., Шобек Д. Базисная и клиническая эндокринология. Книга 1 / Пер. с англ. В. И. Кандрора, Е. Г. Старостиной, И. А. Иловайской – М.: Бином, 2010. – 463 с.
3. Гарднер Д., Шобек Д. Базисная и клиническая эндокринология. Книга 2 / Пер. с англ. В. И. Кандрора, Е. Г. Старостиной, И. А. Иловайской – М.: Бином, 2010. – 696 с.
4. Дедов И.И., Мельниченко Г.А., Фадеев В.В. Эндокринология. Учебник. – 2-е изд. – М.: Медиа, 2009. – 432 с.
5. Ендокринологія. Підручник для студентів вищих мед. навч. закладів / За ред. П.М. Боднара. – Вінниця: Нова. – Книга, 2012. – 360 с.
6. Рациональная фармакотерапия заболеваний эндокринной системы и нарушений обмена веществ / Под общ. ред. И.И. Дедова, Г.А. Мельниченко. – М.: Литтерра, 2006. – 628 с.
7. Сидорова И.С., Макаров И.О., Боровкова Е.И. Беременность и эндокринная патология. – 2-е изд. – М.: Практическая медицина, 2009. – 144 с.
8. Довідник лікаря-ендокринолога / За ред. М.Д.Тронека. – Вид. 3-є, переробл. і доповн. – К.: Здоров'я України, 2010. – 480 с.
9. Казаков А.В., Кравчун Н.А., Ильина И.М. и др.. Словарь-справочник эндокринолога. – Харьков: «С.А.М.», 2009. – 682 с.
10. Малая энциклопедия врача-эндокринолога / Под ред. А. С. Ефимова. — 1-е изд. — К.: Медкнига, ДСГ Лтд, Киев, 2007. – 360 с.
11. Протоколи надання медичної допомоги хворим із патологією ендокринної системи (Затверджено Вченою радою Українського науково-практичного центру ендокринної

- хірургії, трансплантації органів і тканин МОЗ України, від 05.09.2011, протокол № 124). – Київ – 2011. – 110 с.
12. Сидорова И.С., Макаров И.О., Боровкова Е.И. Беременность и эндокринная патология. – 2-е изд. – М.: Практическая медицина, 2009. – 144 с.
 13. Швед М.І., Пасечко Н.В., Мартинюк Л.П. та ін. Клінічна ендокринологія в схемах і таблицях. – Тернопіль: ТДМУ «Укрмедкнига», 2006. – 344 с